

de a găsi pentru noii sosiți o « siliște deosebită, la o parte de loc unde li se va părea mai îndeminatecă spre hrana și chiverniseala lor »¹. O dată ce alegerea acestora s-a oprit asupra împrejurimilor orașului Ploiești și moșia Bereasa fu desemnată să devină « noul Sliven », mulți băjenari, așezați provizoriu lângă orașul Buzău, au pornit într-acolo. În primăvara anului 1834, când se întocmesc în județe catagrafii de refugiații bulgari ce urmau a fi impuși, pentru o perioadă de 7 ani, la jumătate din dajdiile datorate către stat de toți ceilalți locuitori ai țării, la Buzău dintre cei sosiți în 1830 nu se mai găseau decât 38 de familii².

E sigur că bulgarilor veniți după 1829 le aparțineau cele 16 familii « sprijinite de cîțivași ani într-acest oraș », toți meșteșugari (cazangii, croitori, cavafi, argintari, olangii, brutari, cofetari, bragagii), hotărîți să rămînă definitiv în oraș și care, în 1832, solicită insistent magistratului locuri de casă « pă pămîntul slobod din tîrg »³. După cercetările magistratului, terenuri virane se aflau destule în oraș, dar cererea lor nu se putea satisface « fără vătămarea vreunui proprietar particular » și abia la 4 mai 1834 se răspunde Vorniciei că li se poate da spațiul cerut « la o margine a orașului, unde ei se pot înmulți »⁴. Este de presupus că celelalte 19 familii se așezaseră lângă oraș, ocupîndu-se cu agricultura.

În același an (1830, plugari propriu-zisi, venind cu vite de muncă (boi, cai, vaci, oi) și cu un oarecare inventar agricol, se opresc prin satele din împrejurimi. La 9 mai 1830, în urma intervenției generalului Kiseleff, Divanul dă porunci ispravnicilor de Buzău, Brăila, Slam-Rîmnic, Ialomița și Ilfov să primească în cuprinsul lor pe băjenarii nou sosiți, după catastih în regulă⁵. Este cert că, în urma acestei dispoziții, un grup format din 33 de familii de bulgari, despre care menționează raportul Ocîrmuirii Buzău din 12 august 1831, se stabilise în vara anului 1830 pe moșia Făurei a păhărnicesei Elenco Hrisos-coleu⁶. Numai după 10 luni, în martie 1831, coloniștii țîn cu tot dinadinsul să se strămute în satul Scorțaru din jud. Brăila, « fără a răspunde însă (în întregime) drepturile moșiei ». Arendașul se opune, arătînd că bulgarii se stabiliseră pe moșie din porunca stăpînirii, în anumite condiții, și cere să i se restituie mai întii sumele împrumutate lor și să fie îndeplinite obligațiile asumate⁷.

¹ *Ibidem*, f. 163.

² *Ibidem*, f. 52 și 73; Arh. st. Buzău, *Ocîrmuirea*, dos. 2 295/1834, f. 16 și 30—31.

³ Arh. st. Buzău, *Primăria*, dos. 3/1832, f. 44. Lipsa lor de hotărîre în alegerea așezării ne este dată de următorul fapt: unele familii plecate din orașul Buzău în 1829 (Arh. st. Buc., *Administrative vechi*, dos. 210/1829, f. 156—159) figurează în catagrafia orașului din 1839 (Arh. st. Buc., *Catagrafii*, Catagrafia orașului Buzău din 1839).

⁴ *Ibidem*, f. 45. Dintr-un tabel, nedatat, dar întocmit în mod cert în 1834, cu prilejul acestei corespondențe, se vede că între cei 13 coloniști bulgari așezați în oraș pe proprietăți particulare cumpărate sau « ocupate în silnicie », 8 sînt dintre cei care semnaseră cererea către magistrat în 1832 (Arh. st. Buzău, *Primăria*, dos. 3/1832, f. 102). Pe același tabel sînt trecuți încă 12 coloniști așezați pe locuri virane.

Correspondența dintre oraș și Marea Vornicie în legătură cu așezarea bulgarilor înăuntrul tîrgului ridică pentru prima oară problema locurilor virane, a condițiilor în care se ocupau și a limitelor orașului Buzău (*ibidem*). Abia în 1835 se hotărîște ca « toți cei ce au cuprins astfel de locuri să le stăpînească în pace, nesupărați, iar de acum înainte, cele rămase libere vor fi măsurate, înregistrate și vindute de oraș în folosul casei sale » (*ibidem*, dos. 3/1832, f. 95 și 100). La aceeași dată, ocîrmuitorul județului împreună cu magistratul trasează raionul orașului, « a cărui întindere va fi pînă la cea mai din afară casă » (*ibidem*, f. 100).

⁵ Actul la St. Roman ski, *op. cit.*, p. 136.

⁶ Arh. st. Buc., *Vornicia dinlăuntru*, dos. 266/831, f. 1.

⁷ Suplica arendașului la St. Roman ski, *op. cit.*, p. 316—317.